

Lag 2017:310 om framtidsfullmakter

Ikraftträdande 1 juli 2017

Kort föredrag av
Jur. kand. Carolina Muskus
ADVICE Juridik
Prästgatan 10, Sigtuna

Innebörden av en framtidsfullmakt

1. Fullmaktsgivaren har inträtt i ett tillstånd av beslutsoförmåga (1§).

2. Fullmakthavarens befogenhet (2§):
ekonomiska och personliga angelägenheter.

3. Ej behörig att företräda i frågor om medicinsk vård, ingående av äktenskap eller upprättande av testamente (2§ 2st).

Beslutsoförmåga (1§)

- En fullmakt som någon (fullmaktsgivaren) ger åt en fysisk person (fullmaktshavaren) att
→ företräda fullmak⁺sgivaren för det fall han eller hon på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller något liknande förhållande varaktigt och i huvudsak inte längre har förmåga att ha hand om de angelägenheter som fullmakten avser. (1§)

Dvs, fullmaktsgivaren har inträff i ett tillstånd av oförmåga.

Upprättande av en framtidshfullmakt

1. Fullmaktsgivaren ska ha fyllt 18 år och har förmåga att ha hand om sina angelägenheter (3§).

Dvs, har beslutsförmåga.

2. *En framtidshfullmakt ska vara skriftlig (4§).*

3. *Av en framtidshfullmakt ska det framgå (5§):*

a) att det är en framtidshfullmakt

b) vem eller vilka som är fullmaktshavare

→ c) vilka angelägenheter fullmakten omfattar, och

d) vilka övriga villkor som gäller

En framtidsfullmakt ska vara skriftlig (4§)

- Fullmaktsgivaren ska i två vittnens samtida närvaro skriva under fullmaktshandlingen eller intyga att han eller hon har skrivit under handlingen.
- Vittnena ska ha kännedom om att handlingen är en framtidsfullmakt och bekräfta handlingen med sina underskrifter.
- Fullmaktshavaren får inte vara vittne.

Liknande formkrav som vid upprättande av testamente.

Ändring och återkallelse av en framtidsfullmakt.

- En framtidsfullmakt kan inte göras oåterkallelig (6§).
- Vid tillägg eller annan ändring av en framtidsfullmakt tillämpas vad som gäller om upprättande av en framtidsfullmakt. Detta gäller dock inte om ändringen består enbart i en begränsning av fullmakten (7§).
- För återkallelse av en framtidsfullmakt gäller vanlig avtalsrättsliga regler (8§). Fullmakten kan innehålla en bestämmelse om att en granskare enligt 23§ har rätt att återkalla fullmakten (8§
2c)

Hur en framtidsfullmakt träder i kraft.

- Om formkraven är uppfyllda träder fullmakten i kraft när fullmaktsgivarens blir beslutsoförmögen (9§).
- Det är fullmaktshavaren som ska bedöma om framtidsfullmakten har trätt i kraft. Detta gäller inte om det i fullmakten har bestämts att ikraftträdandet ska prövas i domstol eller fullmaktshavaren annars begär en sådan prövning (9§ 2st).

Meddela fullmaktsgivaren och anhöriga.

- Om fullmaktshavaren bedömer att framtidsfullmakten har trätt i kraft, ska han eller hon snarast underrätta fullmaktsgivaren och fullmaktsgivarens make eller sambo och närmaste släktingar. Om en granskare enligt 23§ har utsetts, ska även denne underrättas) 10§).
- Av underrättelsen ska det framgå att framtidsfullmakten har trätt i kraft och vad den innehåller (10§ 2st).

Tingsrätten prövning

- Tingsrätten ska på ansökan av fullmaktshavaren besluta att framtidsfullmakten har trätt i kraft (11§).
- Tillsammans med en ansökan ska fullmaktshavaren ge in framtidsfullmakten i original eller bestyrkt kopia (12§).
- Rätten ska inhämta ett läkarintyg eller någon annan likvärdig utredning beträffande fullmaktsgivarens hälsotillstånd, om det inte är uppenbart obehövligt (13§).

Fullmaktshavarens fullgörande av uppdraget.

- Fullmaktshavaren ska fullgöra uppdraget i enlighet med fullmaktsgivarens intresse och, om det är möjligt, samråda med honom eller henne i viktiga frågor (15§).
- Fullmaktshavaren får i de angelägenheter som framtidsfullmakten omfattar återkalla andra fullmakter än framtidsfullmakter (16§).

Fullmaktshavaren får ej företräda vid egen eller familjetvist.

- Fullmaktshavaren har ej rätt att företräda fullmaktsgivaren i en fråga där fullmaktshavaren själv, fullmaktshavarens make eller sambo, fullmaktshavarens barn eller någon som fullmaktshavaren företräder är motpart eller av någon annan anledning kan ha motstridiga intressen (17§).
- I så fall ska överförmyndaren på fullmaktshavarens begäran utse en god man att företräda fullmaktsgivaren (17§ 2st).

Får fullmaktshavaren ge gåvor?

- I den utsträckning fullmaktshavarens rätt att lämna gåvor inte regleras i framtidsfullmakten får han eller hon, till andra än sig själv, lämna personliga presenter vars värde inte står i missförhållande till fullmaktsgivarens ekonomiska villkor (18§).

Får fullmaktshavaren ta betalt?

- Fullmaktshavaren har rätt till arvode endast om det anges i framtidsfullmakten. Om arvodets storlek inte framgår av fullmakten, får fullmaktshavaren ta ut ett med hänsyn till uppdragets art och omfattning skäligt belopp (19§).

Fullmaktshavarens ansvar

- Till fullmaktsgivaren – enligt samma regler som vid vanliga fullmakter i 18 kap handelsbalken (20§).

18:1 HB Varder man av annan ombuden, att å dess vägnar något syssla och uträtta, och säger där ja till; tage fullmakt, och ligge där sedan hans vårdnad å; göre ock redo och besked för det han om händer får.

- Till tredje man – enligt samma regler som för vanliga fullmakter i 2:25 avtalslagen (21§).

Dvs, fullmaktshavaren ansvarar för att han eller hon har en giltig fullmakt och agerar inom den.

Annars kan skadeståndsansvar uppkomma för fullmaktshavaren gentemot tredjeman.

Fullmaktsgivarens bundenhet

- Fullmaktsgivaren blir bunden av en rättshandling gentemot tredjeman inom ramen för framtidsfullmakten enligt 2:10 1st avtalslagen (22§).
- Fullmaktsgivaren blir även bunden om fullmaktshavaren överskrider sin befogenhet men då kan fullmaktshavaren bli skadeståndsskyldig gentemot fullmaktsgivaren (2:11 1st avtalslagen samt 18:3 handelsbalken).

Granskning av fullmaktshavarens verksamhet.

- Fullmaktshavaren får utse någon som ska granska fullmaktshavarens verksamhet. Om granskaren begär redovisning ska detta lämnas (23§).
- Om granskare ej utsetts, ska fullmaktshavaren på begäran av fullmaktsgivarens make eller sambo eller närmaste släktingar lämna redovisning för sitt uppdrag. Max en gång per år. (24§)

Överförmyndare kan granska

- Fullmaktshavaren ska på begäran av överförmyndaren lämna redovisning (25§).
- Överförmyndare får besluta att framtidsfullmakten helt eller delvis inte längre får brukas av fullmaktshavaren, om han eller hon vid fullgörandet av uppdraget har gjort sig skyldig till missbruk eller allvarlig försummelse eller annars visat sig vara oförmögen att ta till vara fullmaktsgivarens intressen. (26§)

Beslutet gäller omedelbart men får överklagas i tingsrätt. (26§ 2st)

En framtidsfullmaktens verkan i vissa situationer.

- Om god man redan finns gäller inte framtidsfullmakten till denna del. (27§)
- Om fullmaktsgivaren dör, försätts i konkurs eller får förvaltare efter det att framtidsfullmakten har trätt i kraft gäller fortfarande fullmakten. (28§)

Detta kommer nog att bli omdiskuterat.

Fullmaktshavarens rätt att låta annan rättshandla för fullmaktsgivaren.

- Vid tillfälligt förhinder för fullmaktshavaren att utföra sitt uppdrag får han eller hon genom skriftlig fullmakt ge en fysisk person behörighet att företräda fullmaktsgivaren i fråga om ordinära rättshandlingar med anknytning till dennes dagliga livsföring. (29§)
- Vid behov av hjälp i en särskild fråga får fullmaktshavaren genom skriftlig fullmakt ge någon annan behörighet att företräda fullmaktsgivaren. (30§)

Tack för visat intresse!